

nizations, to promote studies, undertake, support or contribute to programmes aimed at developing ways and means for the assessment of the nature and extent of pollution, pathways, exposures, risks and remedies in the Baltic Sea Area, and particularly to develop alternative methods of treatment, disposal and elimination of such matter and substances that are likely to cause pollution of the marine environment of the Baltic Sea Area.

3. The Contracting Parties undertake directly, or when appropriate through competent regional or other international organizations, and, on the basis of the information and data acquired pursuant to Paragraphs 1 and 2 of this Article, to co-operate in developing inter-comparable observation methods, in performing baseline studies and in establishing complementary or joint programmes for monitoring.

4. The organization and scope of work connected with the implementation of tasks referred to in preceding Paragraphs should primarily be outlined by the Commission.

Article 17

Responsibility for damage

The Contracting Parties undertake, as soon as possible, jointly to develop and accept rules concerning responsibility for damage resulting from acts or omissions in contravention of the present Convention, including, *inter alia*, limits of responsibility, criteria and procedures for the determination of liability and available remedies.

Article 18

Settlement of disputes

1. In case of a dispute between Contracting Parties as to the interpretation or application of the present Convention, they should seek a solution by negotiation. If the Parties concerned cannot reach agreement they should seek the good offices of or jointly request the mediation by a third Contracting Party, a qualified international organization or a qualified person.

2. If the Parties concerned have not been able to resolve their dispute through negotiation or have been unable to agree on

mø studier, at påtage sig, støtte eller bidrage til programmer beregnet på at udforne metoder og midler til vurdering af forureningens art og omfang, veje, udsathed, farer og afhjælpning i Østersøområdet, og især at udforne alternative metoder til behandling, bortskaffelse og tilintetgørelse af sådanne materialer og stoffer, som vil kunne forårsage forurening af havmiljøet i Østersøområdet.

3. De kontraherende parter påtager sig, direkte eller i egnede tilfælde gennem kompetente regionale eller andre internationale organisationer, og på grundlag af oplysninger og materiale, som er erhvervet i henhold til denne artikels stk. 1 og 2, at samarbejde om udførelsen af sammenlignelige observationsmetoder, om udførelsen af forundersøgelser og om opstillingen af komplemærtære eller fælles overvågningsprogrammer.

4. Organisationen og omfanget af arbejde i forbindelse med gennemførelsen af de i de foregående stykker omhandlede opgaver skal i hovedsagen fastlægges af kommissionen.

Artikel 17

Skadesansvar

De kontraherende parter påtager sig så hurtigt som muligt i fællesskab at udførne og godkende regler i forbindelse med skadesansvar som følge af handlinger eller undladelser i strid med denne konvention, herunder blandt andet ansvarsbegrensning, kriterier og fremgangsmåder ved fastlæggelsen af ansvar og til rådighed stående retsmidler.

Artikel 18

Bilæggelse af tvister

1. I tilfælde af en tvist mellem kontraherende parter om fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention skal de kontraherende parter søge en forhandlingsløsning. Hvis sagens parter ikke kan nå til enighed, skal de anmode om bona officia hos eller i fællesskab anmode om mægling ved en tredje kontraherende part, en kvalificeret international organisation eller en kvalificeret person.

2. Hvis sagens parter ikke har været i stand til at løse deres tvist ved forhandling eller har været ude af stand til at nå til enig-